Participatieverslag azc Graafseweg Wijchen

Sinds november 2024 hebben we omwonenden, ondernemers en andere belanghebbenden betrokken bij de uitwerking van het asielzoekerscentrum (azc) aan de Graafseweg in Wijchen. Hiervoor hebben we verschillende bijeenkomsten georganiseerd met afzonderlijke en gezamenlijke klankbordgroepen.

Tijdens deze bijeenkomsten hebben we onder andere de verschillende versies van het schetsontwerp besproken.

Daarnaast hebben we tussentijds reacties ontvangen via gesprekken, e-mail en bijeenkomsten.

We hebben alle opgehaalde reacties beoordeeld en waar mogelijk betrokken bij de verdere uitwerking van het ontwerp. In dit verslag hebben we alle aandachtspunten/bezwaren/suggesties samengevat per thema. En we geven terugkoppeling wat we er mee hebben gedaan, of nog gaan doen.

Overlegmomenten

Datum	Groep	Onderwerp
4 november 2024	Omwonenden	Eerste bespreking voorlopig schetsontwerp
6 november 2024	Ondernemers	Eerste bespreking voorlopig schetsontwerp
2 december 2024	Omwonenden	Aangepast schetsontwerp
4 december 2024	Ondernemers	Aangepast schetsontwerp
10 juni 2026	Gezamenlijk	Nieuw schetsontwerp

Aandachtspunten per thema en reactie gemeente

1. **Verkeer en bereikbaarheid**

Verkeer en bereikbaarheid vormden gedurende het gehele participatieproces het meest besproken onderwerp. Omwonenden en ondernemers maken zich zorgen over de verkeersveiligheid op de Graafseweg, de parallelweg en de Teersdijk. Daarbij is specifiek aandacht gevraagd voor de verwachte toename van verkeersbewegingen door bewoners, medewerkers, leveranciers en bezoekers van het azc.

Omwonenden vroegen aandacht voor de locatie van de in- en uitrit van het terrein, de mogelijkheid om de ontsluiting anders vorm te geven en de gevolgen voor de verkeersdruk op de parallelweg. Daarnaast werd gevraagd of een snelheidsverlaging op

de Graafseweg mogelijk is. Ook zijn suggesties gedaan om de verkeersafwikkeling meer richting Dukenburg te laten plaatsvinden en om alternatieve aanrijroutes voor leveranciers te onderzoeken. Omwonenden vragen ook aandacht voor de kruising met de Korte Smallesteeg.

Veel opmerkingen hadden betrekking op het veilig oversteken van de Graafseweg. Daarbij zijn voorstellen gedaan voor het verplaatsen van bushaltes richting het azc, aanvullende oversteekvoorzieningen, doorlopende hekwerken langs de weg en veilige looproutes tussen het azc, bushaltes, Wijchen en recreatiegebied De Berendonck. Ondernemers wezen daarnaast op de combinatie van extra verkeersdrukte, bezoekers van evenementen bij De Berendonck en overstekende voetgangers.

Reactie gemeente

De gemeente heeft onder meer gekeken naar de verkeersafwikkeling via de parallelweg, de capaciteit en inrichting van de ontsluiting van het terrein en de gevolgen van extra verkeersbewegingen voor de omgeving. We hebben ook verschillende varianten voor de ligging van de in- en uitrit onderzocht. De mogelijkheid van een ontsluiting via de Korte Smallesteeg is snel afgevallen vanwege de beperkte breedte van de weg en de aanwezigheid van woningen.

We hebben overleg gehad met de provincie Gelderland over verkeersveiligheid op de Graafseweg, mogelijke oversteekvoorzieningen, bushaltes en looproutes. Suggesties vanuit de klankbordgroepen, aanvullende hekwerken en veilige verbindingen richting Wijchen en De Berendonck, zijn daarbij betrokken.

Het verplaatsen van de bushaltes aan de Graafseweg is niet mogelijk qua fysieke ruimte, maar het zou ook nadelig zijn voor andere busgebruikers, vooral bezoekers van de Berendonck. Daarom heeft de gemeente dit niet met de provincie besproken.

Voor evenementen op de Berendonck is een evenementenvergunning nodig. De aanvrager moet aantonen dat er voldoende parkeerplaatsen beschikbaar zijn (in het recreatiegebied of in de omgeving) en dat de verkeersveiligheid geborgd is. Dat moet de aanvrager doen op basis van de actuele feitelijke situatie, dus rekening houdend met de aanwezigheid van het azc en haar bewoners.

In de motivering bij de BOPA staat uitgelegd welke verkeersmaatregelen we nemen en waarom, mede op basis van overleg met de provincie. Kort samengevat nemen we de volgende maatregelen:

- Een nieuw voetpad vanaf de bushalte aan de Graafseweg nabij de rotonde met de Nieuweweg en vanaf de bushalte aan de Nieuweweg tot de ingang van het azc-terrein;
- Een nieuwe afscheiding in de berm tussen de Teersdijk en de Graafseweg om te ontmoedigen dat azc-bewoners de Graafseweg oversteken buiten de oversteekplaatsen;
- We zijn in overleg met de gemeente Nijmegen over het ‘doorknippen’ van de Teersdijk zodat doorgaand gemotoriseerd verkeer niet meer mogelijk is.

2. Geluid

Omwonenden hebben uitgebreid aandacht gevraagd voor de geluidsbelasting van de locatie en de bestaande woningen door de A73, de Graafseweg en het spoor. Daarbij werd aangegeven dat in het verleden geen geluidwerende maatregelen zijn getroffen omdat er beperkt woningen aanwezig waren, terwijl met de komst van het azc sprake zal zijn van een aanzienlijk groter aantal gebruikers van het gebied. Omwonenden hebben de suggestie gedaan om een geluidsscherm langs de Graafseweg te combineren met verkeersveiligheidsmaatregelen.

Tijdens de bijeenkomsten is gevraagd of geluidsschermen langs de Graafseweg of het spoor mogelijk zijn en welk effect spoorverkeer, geluidweerkaatsing en toekomstige bebouwing hebben op het woon- en leefklimaat. Ook zijn vragen gesteld over de geluidsmaatregelen die ProRail noodzakelijk acht en de gevolgen daarvan voor het ontwerp. Daarnaast is aandacht gevraagd voor het beperken van geluidsoverlast afkomstig van recreatie- en sportvoorzieningen op het terrein. Om die reden is onder meer voorgesteld het recreatieveld verder van woningen te positioneren.

Reactie gemeente

De gemeente heeft akoestisch onderzoek uitgevoerd naar de geluidbelasting van de A73, Graafseweg en het spoor op het azc-terrein.

Met de ontwikkeling van het azc kunnen we niet de geluidsoverlast van de bestaande woningen oplossen. De maatregelen zijn gericht op een aanvaardbaar woon- en leefklimaat op het azc-terrein.

Om te zorgen voor een aanvaardbaar woon- en leefklimaat nemen we de volgende maatregelen:

- Het voorzieningengebouw van 3 bouwlagen heeft een geluidwerende werking voor het geluid vanaf de A73 op het buitenterrein en de woongebouwen;
- De grondwal met een hoogte van circa 3,5 m heeft een geluidwerende werking voor het geluid vanaf het spoor;
- We waarborgen dat gevels die een te hoge geluidsbelasting hebben (boven de grenswaarde) voldoende geluidwerendheid hebben voor een acceptabel binnenniveau.

Andere mogelijke maatregelen zijn afgevallen. In paragraaf 5.2 van het akoestisch onderzoek staan mogelijke maatregelen genoemd, met een uitleg waarom we deze niet uitvoeren.

Bij de uitwerking van het ontwerp is ook gekeken naar de positionering van functies op het terrein, waaronder speel- en recreatievoorzieningen, om mogelijke hinder voor de omgeving zoveel mogelijk te beperken.

3. Terreininrichting

Omwonenden en ondernemers hebben veel concrete suggesties gedaan voor de inrichting van het azc-terrein. Daarbij is onder meer aandacht gevraagd voor de positie van het speel- en recreatieveld, de fietsenstalling, het afvalinzamelpunt, looproutes, verlichting, terreinafscheidingen en de inrichting van de grondwal rondom het terrein.

Omwonenden vroegen daarnaast aandacht voor de inrichting van wandel- en verblijfsgebieden, de vormgeving van hekwerken en de overgang tussen het azc-terrein en de omliggende percelen. Ook zijn suggesties gedaan voor beplanting van de grondwal, aanvullende afrasteringen langs het spoor en de A73 en het zorgvuldig inpassen van het terrein in het omliggende landschap.

Verder zijn vragen gesteld over de energievoorziening van het azc, de toepassing van tijdelijke energieoplossingen zoals accu-opslag en de duurzaamheid van de gebouwen.

Reactie gemeente

De inrichting van het terrein is op verschillende onderdelen aangepast naar aanleiding van reacties uit de klankbordgroepen. Het speelveld is verplaatst naar een andere locatie op het terrein. Ook zijn de fietsenstalling en de afvalvoorziening verplaatst. Daarnaast zijn de looproutes verder uitgewerkt en wordt het ontwerp van de terreinafscheidingen en hekwerken nader verfijnd.

De terreininrichting leggen we nog niet vast in de BOPA. We leggen alleen de hoofdlijnen vast op de ‘kaart BOPA’.

De grondwal blijft onderdeel van het ontwerp en de inrichting van het omliggende groen wordt verder uitgewerkt. Daarbij worden ook voorstellen voor beplanting en landschappelijke inpassing betrokken. Er komt geen afrastering langs het spoor. Er komt wel een afscheiding in de berm tussen de Graafseweg en de Teersdijk (zie hierboven bij ‘verkeer’). We maken nog nadere afspraken over afscheidingen bij aangrenzende percelen met de betrokken eigenaren en gebruikers.

We hebben onderzocht hoe de energievoorziening van het azc kan worden gerealiseerd. Hiervoor vindt overleg plaats met netbeheerder Liander en worden indien nodig tijdelijke oplossingen, zoals accu-opslag, betrokken bij de planvorming.

4. Veiligheid

Veiligheid en veiligheidsbeleving vormden een belangrijk gespreksonderwerp tijdens alle bijeenkomsten. Ondernemers spraken hun zorgen uit over mogelijke gevolgen voor het veiligheidsgevoel van klanten en personeel, met name rondom bedrijven langs de Nieuweweg en het tankstation. Daarbij werd gevraagd naar de noodzaak van extra

beveiliging, cameratoezicht, hekwerken en andere preventieve maatregelen. Ook zijn vragen gesteld over mogelijke omzetgevolgen wanneer klanten een gebied als minder veilig zouden ervaren.

Omwonenden en ondernemers vroegen daarnaast aandacht voor de veiligheid rondom recreatiegebied De Berendonck, zwemwater, evenementenlocaties, paarden en fietsroutes in de omgeving. Er zijn vragen gesteld over het voorkomen van incidenten, toezicht buiten het terrein, de bereikbaarheid van het COA bij meldingen en de inrichting van een duidelijke signalerings- en meldstructuur.

Omwonenden geven aan belang te hechten aan behoud van het huidige gevoel van sociale veiligheid in de omgeving van de Korte Smallesteeg. En ze vragen om maatregelen die voorkomen dat de Korte Smallesteeg een logische looproute of verblijfsplek wordt.

Verder werd nadrukkelijk gevraagd om betrokkenheid bij het veiligheidsplan, een risicoanalyse voorafgaand aan de opening van het azc, structureel veiligheidsoverleg en onafhankelijke monitoring van leefbaarheid en veiligheid gedurende de exploitatieperiode.

Reactie gemeente

Samen met het COA, politie en andere partners wordt gewerkt aan een integraal veiligheidsplan voor het azc. Hierin worden afspraken opgenomen over toezicht, meldingen, samenwerking tussen organisaties en de wijze waarop signalen uit de omgeving worden opgepakt. Het COA blijft daarbij 24 uur per dag bereikbaar.

Daarnaast wordt een structureel veiligheidsoverleg ingericht waarin gemeente, COA, politie en andere betrokken partijen periodiek de situatie bespreken. Ook wordt gewerkt aan een signaleringskaart, zodat voor inwoners, ondernemers en organisaties duidelijk is waar welke meldingen kunnen worden gedaan.

We gaan de leefbaarheid en veiligheid rondom het azc monitoren. Hiervoor is Bureau Beke betrokken. De resultaten van deze monitoring worden gebruikt voor evaluaties gedurende de exploitatieperiode van het azc.

Bewoners van het azc krijgen een welkomstboekje en persoonlijke uitleg over de omgeving. Veiligheid is daar een onderdeel van. Denk aan verkeersregels, zwemwater bij De Berendonck, en hoe om te gaan met paarden.

Verder zetten we in op informatievoorziening, kennismaking en ontmoeting tussen bewoners van het azc en de omgeving, onder meer door open dagen en samenwerking met maatschappelijke organisaties, onderwijsinstellingen en lokale partners.

Het azc-terrein is niet bereikbaar vanaf de Korte Smallesteeg. Dit wordt dus geen looproute. Het is een openbare weg, dus het is voor niemand verboden om hier te lopen. Maar de weg is doodlopend en er zijn en komen geen verblijfsmogelijkheden (openbaar

grasveld of iets dergelijks) daarmee is het geen logische plek om te lopen of te verblijven.

5. Natuur en ecologie

De aanwezigheid van dassen bleek uiteindelijk één van de meest bepalende onderwerpen binnen het project. Tijdens het participatieproces zijn veel vragen gesteld over de aanwezigheid van dassenburchten, de betekenis van het terrein als foerageergebied en de gevolgen daarvan voor de uitvoerbaarheid van de plannen.

Omwonenden vroegen aandacht voor de omvang van het onderzoeksgebied, de aanwezigheid van andere dassenburchten in de omgeving, de benodigde compensatie en de haalbaarheid van natuurmaatregelen. Daarnaast zijn vragen gesteld over de wijze waarop compensatie wordt gerealiseerd, de beschikbaarheid van gronden, de rol van de provincie Gelderland en Stichting Das & Boom en de gevolgen voor de planning van het project.

Ook zijn vragen gesteld over flora- en faunaonderzoeken naar onder andere vleermuizen en andere beschermde soorten. Verder werd aandacht gevraagd voor de inrichting van toekomstige compensatiegebieden en de borging van natuurwaarden op de langere termijn.

Reactie gemeente

Op basis van ecologische onderzoeken is vastgesteld dat het plangebied onderdeel uitmaakt van het foerageergebied van meerdere dassenburchten in de omgeving. Daarom heeft de gemeente overleg gevoerd met de provincie Gelderland, Stichting Das & Boom en andere deskundigen over de noodzakelijke compensatie.

Dit onderzoek heeft geleid tot een aangepast plan. Het azc-terrein wordt compacter en de woongebouwen krijgen twee bouwlagen. Hierdoor blijft meer ruimte beschikbaar voor de das. De gemeente heeft ook een perceel aangekocht in de omgeving. Dit perceel gaan we inrichten als leefgebied voor de das.

We maken in overleg met Stichting Das & Boom een compensatieplan voor de das. Op basis hiervan gaan we een omgevingsvergunning voor de flora- en fauna-activiteit aanvragen bij de provincie.

We gaan dit ook doen voor de marterachtigen. In dat compensatieplan staat een gedetailleerd ontwerp voor het compensatiegebied, inclusief soorten beplanting.

We gaan het compensatieplan bespreken met direct aanwonenden en gebruikers. Dassencompensatie is leidend, maar waar mogelijk nemen we hun wensen mee in het ontwerp.

6. Proces en participatie

Tijdens het participatieproces zijn ook verschillende opmerkingen gemaakt over de wijze waarop omwonenden en ondernemers betrokken worden bij de planontwikkeling. Daarbij werd gevraagd om tijdige communicatie over nieuwe ontwikkelingen, inzicht in

onderzoeksresultaten, terugkoppeling van gesprekken met provincie en andere betrokken partijen en een duidelijke uitleg van rollen, verantwoordelijkheden en besluitvormingsprocedures.

Daarnaast werd aandacht gevraagd voor de planning van het project, de gevolgen van de dassenproblematiek voor de haalbaarheid van het azc en de wijze waarop de gemeente inwoners, ondernemers en gemeenteraad informeert over vervolgstappen. Ook werd uitgesproken dat het samenvoegen van de beide klankbordgroepen als positief werd ervaren.

Reactie gemeente

De gemeente heeft de klankbordgroepen gedurende het proces geïnformeerd via bijeenkomsten, e-mailberichten en verslagen. Toen de voortgang van het project door het dassenonderzoek tijdelijk stil kwam te liggen, hebben we tussentijdse updates gedaan over de stand van zaken en de vervolgplanning.

Op verzoek van de klankbordgroepen hebben we vanaf 2026 de afzonderlijke groepen voor omwonenden en ondernemers samengevoegd. .

We blijven de klankbordgroep informeren over alle tussenstappen in het proces. We delen de BOPA inclusief dit document met hen, zodra de stukken voor advies naar de gemeenteraad gaan. In september komt de klankbordgroep weer bij elkaar. Dat is vóórdat we een omgevingsvergunning verlenen. Tijdens deze bijeenkomst leggen we uit welke onderzoeken we hebben gedaan, en wat de uitkomst daarvan is. Ook laten we zien hoe we hun aandachtspunten hebben verwerkt in het schetsontwerp.

Ook daarna blijven we in gesprek met de klankbordgroep. Bijvoorbeeld over het maken van een veiligheidsplan. Zodra het azc in gebruik genomen wordt, neemt het COA het voorzitterschap van de klankbordgroep over.